

EU: Fri os for de sorte

Europæisk migrations- og integrationspolitik går i stigende grad ud på at forhindre afrikanere i at komme til Europa.

I denne artikel vil jeg ikke forholde mig til, hvorvidt det kan være nødvendigt eller ønskeligt, eller om det er forbryderisk og dumt at skabe et skel mellem os og dem, men jeg vil forsøge at dokumentere, at indsatsen mod afrikansk migration er styrket de senere år.

Jeg skal dokumentere min påstand med flere beviser: Regeringens nærområde-initiativ og den kontekst initiativet blev formuleret i, den franske regerings indsats på euro-afro-konferencen i Marocco i midten af juli i år og EU's planer om straf over for arbejdsgivere, som ansætter illegal arbejdskraft og sammenbruddet i Doha-forhandlingerne.

På EU's ministermøde den 29. september – 1. oktober 2004 foreslog daværende integrations- og udviklingsminister Bertel Haarder, at der skulle etableres en global fond for repatriering. På samme møde foreslog den tyske indenrigsminister Otto Scilyls at etablere lejre for flygtninge i Nordafrika, så det ville blive nemt at repatriere flygtninge, når der blev fred i deres hjemlande. Nærområdeinitiativet blev positivt modtaget af de andre ministre, og det blev anbefalet af UNHCR.

Haarder mente, at man ville kunne hjælpe flere flygtninge end i dag, og man ville frelse dem fra farefulde sejlads over Middelhavet. En årsag til, at det ville være muligt at hjælpe flere flygtninge var, at UNHCR i gennemsnit ofrer 50\$ om året på en flygtning, mens prisen i Danmark er 20.000 \$. I Uganda er den årlige flygtninge-udgift 76\$¹. Det danske Udenrigsministerium satser ikke kun på lejre i Nordafrika. Flygtninge i nærområder og andre steder skal styrkes, herunder hjælp til selvforsørgelse af flygtninge i bl.a. Uganda.

Bertel Haarder fremhæver i sin bog om nærområdeproblematikken, at Danmark er i en unik situation: integrationsministeren er (var) identisk med udviklingsministeren. De to problemfelter – indvandrere/asylmodtagere i Danmark og flygtninge i fjerne områder – kobles altså sammen. Det sker allerede på forsiden af bogen, hvor spørgsmålet lyder: ”*Hvor får vi mest for pengene? I Danmark eller i nærområderne?* (Den (iflg. Haarder) *unikke* kombination af de to ministerposter blev afskaffet efter det følgende valg)

Haarder mener, at vi i Danmark spilder alt for mange penge på mennesker, som ikke er berettigede til asyl. I 2004 var det kun 9% af asylansøgerne i Danmark, der opnåede asyl. Det er et udtryk for, at mange fattige mennesker tror, de kan opnå asyl, selv om de ikke lever op til FN's kriterier for at opnå flygtningestatus. En menneskesmugler tjener mellem 8.000 og 16.000 \$, så ofte vil en fattig mand have mistet alle sine penge efter et mislykket forsøg på at opnå asyl.

Det danske asylsystem kostede i 2003 1,1 mia. kroner, og en masse penge bliver spildt på mennesker, der ikke var berettigede til asyl iflg. Bertel Haarder.

Hvis lejrene var i Nordafrika eller i nærområder, og UNHCR havde autoritet til at kontrollere flygtningenes argumenter, så ville menneskesmuglerne blive arbejdsløse, og mennesker, der ikke er flygtninge, men blot drømmer om et rigt Europa, ville ikke forsøge at få asyl.

Nærområdeinitiativet blev vedtaget af regeringen uden nogen forudgående debat i folketinget. Planerne om at ville etablere lejre i Nordafrika, hvor UNHCR skulle tjekke, om asylansøgere reelt var berettigede til asyl, er nok nærmest opgivet.

Samtidig med, at det er lykkedes at reducere antallet af flygtninge i Danmark kraftigt, har Regeringen indledt en øget indsats for flygtninge i nærområder, bl.a. i det sydlige Sudan og det nordlige Uganda.

¹ Taloplysningerne stammer fra: Bertel Haarder: *Mere hjælp for Pengene?*

I hele Europa er antallet af asylansøgere faldet kraftigt. Det skyldes fred på Balkan, afghanernes manglende mulighed for at opnå asyl efter den amerikanske besættelse af Afghanistan, og de påståede fredelige forhold i Irak, der også gør det umuligt for irakere at søge asyl.

Indvandringen til Europa er næppe ændret, men den er svær at gøre op i tal, da der i høj grad er tale om illegal indvandring fra Afrika.

Frankrig, der normalt har været tolerant over for de sorte, er også begyndt at smække døren i - det fremgik klart af den euro-afro-konference, som blev afholdt i Marokko i juli i år.

Marokko er en frontlinje-stat i kampen mod illegal immigration.

Frankrig deltog i konferencen med 43 repræsentanter, selv om det var Marokko og Spanien, der var værter. Blandt de franske gæster var udenrigsminister Philip Douste Blazy, indenrigsminister Nicolas Sarkozy, EU-kommissær Catherine Colonna og udviklingsminister Brigitte Girardin.

Spanien havde som værtsland kun 32 repræsentanter.

Bag Frankrigs markante fremmøde lå nok et ønske om at markere de nye, skrappe immigrationslove. Frankrig ønsker et samarbejde mellem EU-landene og de vest- og nordafrikanske lande for at undgå illegal indvandring, og landets repræsentanter mødte velforberedte op – med 18 forslag til vedtagelse. Todagskonferencen resulterede i Rabat-deklarationen og en handlingsplan.

Konferencen fandt ingen løsning på brain drain, men udtrykte blot ”bekymring for fænomenet, som hæmmer udviklingen i immigranternes hjemlande ved at berøve dem for veluddannet arbejdskraft”.

Netop brain-drain anses af afrikanske lande for at være et mega-stort problem, og bl.a. Ugandas præsident Museveni har været fremme med tanker om, at de rige lande skal betale bod til de fattige lande, når de tillader veluddannede fra ulande at immigrere. Men det blev der altså ikke fundet nogen løsning på i Marokko. Og hvad Museveni vil gøre, hvis alle uddannede akademikere i Uganda bliver hjemme, vil jeg gerne vide, idet arbejdsløsheden blandt akademikere i Uganda er tårnhøj.

Deklarationen forpligter deltagerlandene til at øge den legale migration, styrke udviklingslandenes evne til at styre migration, styrke kampagner til fremme af bevidsthed af følgerne af migration, styrke integrationen af legale indvandrere i værtslande, styrke grænsekontrol, hjemsendelse af illegale indvandrere og endelig fremme kampen mod trafficking, her tænkes på handel med prostituerede.

Et vigtigt punkt er, at legale indvandrere skal have hjælp til at investere i deres hjemlande.

Endelig skal der udarbejdes en plan for midlertidig migration til afhjælpning af periodisk mangel på arbejdskraft – som den regel, der muliggør mexicanske arbejderes sæsonarbejde i USA.

Selv om man ikke kan fratage deklarationen positive elementer, så er der næppe tvivl om, at den af afrikanerne vil blive opfattet som endnu et hvidt forsøg på at undgå de sorte.

I de franske kolonier har man nydt godt af den franske nationalopfattelse, der modsat den tyske ikke har bundet i, om man eller ens aner har haft fransk (for tyskere naturligvis tysk) muldjord under fødderne, men på om man respekterede den franske forfatning.

I 1944 kunne de Gaulle rose de franske kolonier for at have været trofaste mod Frankrig under krigen, men med de nye stramninger for indvandrere i Frankrig, er lagt op til et dem-og-os-forhold og ikke et vi-forhold.

Frankrig kræver nu ti års ophold i landet for opnåelse af statsborgerskab, familiesammenføring er blevet vanskeliggjort, og immigranter skal underskrive et dokument om respekt for fransk livsførelse.

Frankrigs nye linje har naturligvis en sammenhæng med de optøjer, der har fundet sted i indvandrerghettoer, og da Jacques Chirac i 2003 var i Mali, bad han præsident Amadou Toumani Toure om at stoppe de mafia-agtige elementer, der skruppelløst begår kriminelle handlinger i Frankrig. Toumani måtte svare, at Mali er et af verdens fattigste lande, og at det var forståeligt, at folk søgte de muligheder, der var. Og at Mali ikke kunne undvære de 65 mio \$, som emigranter fra Mali i Frankrig årligt sender tilbage til deres hjemland. Det anslås, at der er 120.000 maliske immigranter i Frankrig, heraf 60% illegale.

Konflikten mellem Europa og Afrika kan kun blive forværret de kommende år, hvis man ikke finder andre løsninger end stramninger over for indvandringen til Europa.

Fjendtlige holdninger har det med at eskalere, og når Røde Kors anslår, at mere end 1000 afrikanere er døde i forsøget på at komme ind i Europa i 2004, så kan det kun skabe bitterhed i Afrika. Som en afrikaner sagde i TV: *"Fugle kan frit passere grænser, vi er mennesker, men vi kan ikke."*

En anden forværende omstændighed er befolkningstilvæksten i Afrika, og den dalende fertilitet i Europa. FN anslår, at der selv med den nuværende indvandring til EU vil ske et fald i befolkningstallet på 10% de næste 50 år i Europa, mens Afrika vil eksplodere befolkningsmæssigt. I 1950 var der 221 millioner afrikanere, i år er der 800 millioner, om 50 år er der omkring 3 mia. Der har ganske vist været en stigning i EU's befolkning på 2,3 millioner i 2004. Men heraf var 1,9 immigranter, og med et stigende antal ældre, vil faldet være nært forestående.

Der vil således snart blive mangel på arbejdskraft i Europa, men for at modvirke, at arbejdsgivere ansætter illegal arbejdskraft, har EU's justitskommissær Franco Frattini på et pressemøde den 19. juli i år udtalt, at der skal indføres straf over for de arbejdsgivere, som ansætter illegal arbejdskraft. I Danmark er vi mest bekendte med illegale arbejdstagere fra de baltiske lande og fra Polen, men med det udvidede EU vil fremtidens illegale arbejdere primært komme fra Afrika.

Søgningen mod Europa fra syd kan kun undgås, hvis de afrikanske lande får udviklet deres erhverv, så det bliver muligt at få regulært arbejde i ens eget land.

Men Doha-forhandlingerne, der skulle have været afsluttet med en global handelsaftale, der kunne fremme eksport fra ulande til rige lande, sluttede uden at de fattige lande fik grund til optimisme. Der er ikke umiddelbart grund til at tro, at beskæftigelsen vil stige i de lande, hvorfra migranter søger mod Europa.

Det er ikke Uganda, der er et af de første lande, hvor nærområdeinitiativet har ført til konkrete tiltag. Flygtningene i Uganda har ikke en jordisk chance for at søge mod Europa, så man kan undre sig over, at de politiske flygtninge i Uganda kobles sammen med migranterne, der illegalt søger ind i Spanien og Italien.

Men samlet set er de mange tiltag et udtryk for, at europæiske politikere ønsker at outsource flygtninge.

Ovenstående skrev jeg i 2004. Hvad er der sket siden?

Der er sket det, at jihadister har fået øget militær magt i Mali, og at Frankrig derfor har måttet øge sin militære indsats i landet. Men Frankrig står ikke alene. Hele EU kæmper for at holde afrikanere ude ved at bekæmpe jihadister i Mali. Også Danmark hjælper til.

Netavisen Zetland bragte i forsommeren 2020 en lyd-artikel om, at EU forsvarede sine grænser gennem en ukendt krig, som fandt sted syd for Sahara.

Frede Hansen,
Mastergrad i globalisering og integration.

Kilder:

Haarder, Bertel: Mere hjælp for pengene? (Peter la Cours Forlag, 2005)

Mark J. Sorbara: Stopping the long Walk, The daily Monitor, Kampala, 17.07.06

Rasmussen, Hans Kornum: Mellem kontrol og Afmagt (2006), www.diis.dk

Udenrigsministeriets publikationer "Nærområdeinitiativet" og "En verden til Forskel"